

Budsjettering

Gry Flatabø
Økonomiavdelinga

UNIVERSITETET I BERGEN

Kursinnhold

- Formål med budsjettering
- Bruk av budsjetter ved UiB
- Budsjetteringsprosess ved UiB
- Verktøy til budsjettering

Behov for budsjettering

- Budsjettering har sin opprinnelse i behovet for å styre bevilgninger av offentlige midlar
 - Unngå å overskride tildelte ressursar
 - Maksimere verdiskaping i forhold til tildelte ressursar
- Budsjettering har utvikla seg mykje innan private selskap for å støtte opp under resultatmaksimering

3

Formål ved budsjettering

- Planlegging av aktivitet
- Nå målsetning
- Grunnlag for oppfølging
- Prioritering og ressursfordeling
- Incentivsystem
- Delegering og ansvarsfordeling

4

Bruk av budsjetter ved UiB

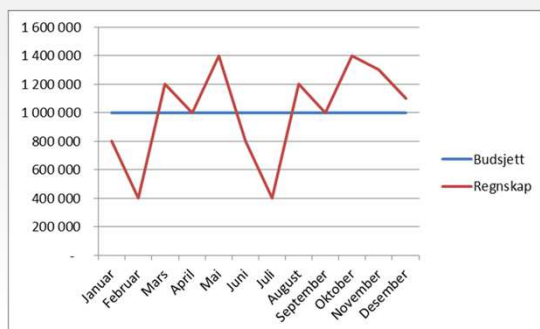
- Planlegging
 - Fordele tildeling frå Kunnskapsdepartementet
 - Budsjettere andre inntekter for å planlegge samla aktivitet
 - Budsjettere inntekter frå eksternt finansierte prosjekt
- Avviksrapportering
 - For å følge opp bruken av statens pengar
 - Rapportere til styret

5

Avviksrapportering

- Periodisert budsjett skal spegle forventna plan
- Avviksrapportering krev forklaring på kvifor det går annleis enn planlagt

6

Avviksrapportering

- Avviksrapportering sparer tid og gir betre oversikt enn detaljrapportering
- Eit godt budsjett er eit godt styringsverktøy som skapar grunnlag for å vurdere handlingsalternativ
 - Fortsett som før
 - Endre aktivitet
 - Stoppe

7

Avviksrapportering ved UiB

- Månadleg rapportering til universitetsdirektøren og jamnleg rapportering til universitetsstyret
- Fakultet og avdelingar blir bedt om å rapportere på same avvik gjennom heile året
 - Avviksrapportering inntekter og kostnader
 - Prognoser for resultat for året
 - Prognoser for inntekter frå eksternt finansierte prosjekt

→ gode budsjett gjer rapporteringa enklare

8

Avviksrapportering ved UiB

		Hittil i år - budsjet	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Hittil i år - avvik i %	Årsbudsjet	
1.	Innt.	3 inntekter	-170 060 931	-169 659 018	-401 913	-0,2%	-265 193 300
		Delsum	-170 060 931	-169 659 018	-401 913	-0,2%	-265 193 300
	Kostn.	4 varek.	1 052 000	0	1 052 000	100,0%	2 100 000
		5 lønn	135 848 513	137 652 178	-1 803 665	-1,3%	216 759 885
		6-7 adk.	14 933 472	14 603 436	330 036	2,2%	27 773 187
		8-9 annet	20 809 935	21 248 819	-438 884	-2,1%	27 720 228
		Delsum	172 643 920	173 504 433	-860 513	-0,5%	274 353 300
Sum	2 582 989	3 845 415	-1 262 426	-48,9%	9 160 000		
2.	Overf.	890 overf.	-2 582 989	-3 845 415	1 262 426	48,9%	-9 160 000
		Delsum	-2 582 989	-3 845 415	1 262 426	48,9%	-9 160 000
	Sum	-2 582 989	-3 845 415	1 262 426	48,9%	-9 160 000	
Sum total		0	0	0		0	

9

Budsjettprosessar

- Direkte metodar
 - Oppbyggingsmetode
 - Nedbrytningsmetode
- Iterative metodar
 - Omarbeiding av føresetnader
 - Omarbeiding av budsjett
- Kombinasjonsmetodar

10

Budsjettprosess UiB

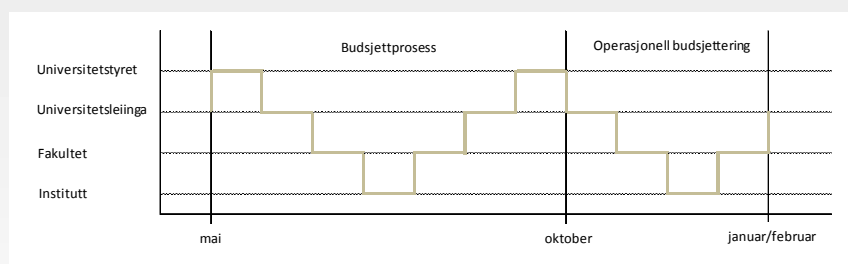
Budsjettprosessen skal

- Sikre forsvarleg forvaltning av UiB sin økonomi i neste periode
 - Fordele bevilgning frå KD
 - Vedta budsjett for tilleggssinntekter GB
 - Vedta inntektsmål for BOA-inntekter
- Sikre deltaking og forankring av styrets budsjettvedtak ved å legge til rette for dialog om prioriteringar

11

Budsjettprosess UiB

12

Budsjettprosess ved UiB

- Styret blir orientert om føresetnader for budsjettprosessen og vedtek dei
- Fakulteta og avdelingane blir bedt om å levere budsjettforslag
- Fakulteta og avdelingane leverer budsjettforslag
- Dialog mellom einingane og universitetsleiinga om budsjettforslag
- Samla budsjettforslag blir levert til styret og vedteke
- Einingane mottok tildelingsbrev og budsjetterer i samsvar med dei

13

Budsjettering ved UiB

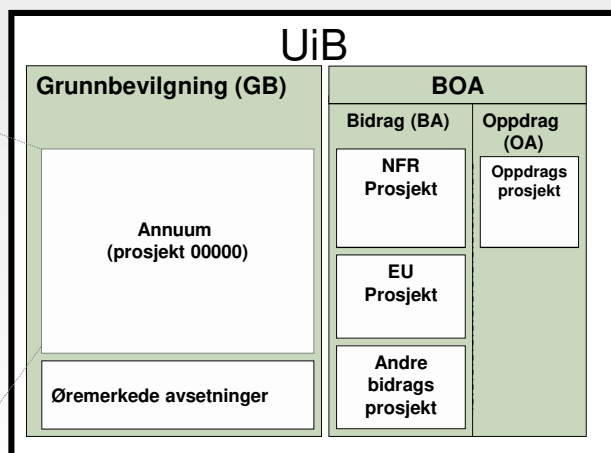
Resultat:

3. Inntekter

4. Invest.

5. Lønn

6-9 drift

14

Budsjetter ved UiB

- Grunnbevilgninga (GB)
 - Planlegger bruk av bevilgning frå KD og eksterne inntekter
 - Tradisjonelt sett i 1-årsperspektiv
 - Avviksrapportering gjennom året
- Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)
 - Budsjettere samla aktivitet
 - Budsjettere på prosjektbasis
- Langtidsbudsjett 2017 - 2022

15

Budsjettering ved UiB

- UiB har multidimensjonal regnskapsføring, det er mogleg å budsjettere langs dei same dimensjonane
 - Art
 - Sted
 - Prosjekt
 - Analyse
 - Formål
 - Motpart
- Gir gode moglegheiter for tett oppfølging
- Gir gode moglegheiter for fleire avvik ein skal forklare

16

Budsjettering ved UiB

- Forskjellige budsjett ved UiB
 - B1: tildelingsbudsjett
 - B3: hovedbudsjett
 - B4: budsjettprognose
- Teknisk budsjettering: eige kurs mot slutten av året

17

B1 – tildelingsbudsjett

- Tildelingar til einingane blir lagt inn i B1 av økonomiavdelinga, i samsvar med tildelingsbrev
 - Hovudoppdatering ved tildeling i byrjinga av året
 - Oppdatering ved tildelingar gjennom året
 - Tildelingar gjennom året blir gjort til bestemte tidspunkt
 - Tildeling til hovudeiningane
 - Budsjettering på få dimensjonar

18

B3 – hovudbudsjett

- Budsjettering av kostnader og inntekter i B3 skal stemme med tildelingsbudsjettet (B1)
- Fakultet og avdelingar budsjetterer sine tildelingar i detalj
- Hovudeiningane kan fordele til underreiningar
- B3 dannar grunnlag for avviksrapportering
- Oppdatering av B3 er i same periode som oppdatering av B1
- Kan budsjettere på alle dimensjonar

19

B4 – budsjettprognose

- Fungerer på same måte som B3
- Alle einingar ved UiB kan nytte seg av dette
- Kan oppdaterast når som helst
- Utarbeiding av prognoser og scenario
- Underreiningar kan oppdatere dette budsjettet for bruk av hovudeiningane i B3
- B4 blir ikkje brukt til rapportering til sentralt nivå, men det kan nyttast i rapporteringsverktøyet for eiga analyse
- Viktig å halde styr på føresetnader

20

B1 – B3 – B4

		Årsbudsjett		
		B1-HOVEDTILD	B3-JUST II	B4-BUD.PROG
Innt.	3 inntekter	-3 278 886 000	-3 278 886 000	-522 502 300
	Sum	-3 278 886 000	-3 278 886 000	-522 502 300
Kostn.	4 varek.	89 681 000	-32 775 080	11 917 100
	5 lønn		2 221 313 521	504 090 400
	6-7 adk.	3 277 574 433	1 188 949 686	80 755 421
	8-9 annet	-140 440 433	-150 673 126	54 375 227
	Sum	3 226 815 000	3 226 815 001	651 138 148
Overf.	890 overf.	52 071 000	52 070 999	-5 427 599
	Sum	52 071 000	52 070 999	-5 427 599
Sum		0	0	123 208 249
Sum		0	0	123 208 249

21

Budsjettering ved UiB

- Krav
 - Alle postar over 500 000 kroner
 - Postar som er øyremerka (prosjekt)
- Bør
 - Det vi ynskjer å rapportere på
 - Det vi kan budsjettere
 - Detaljgrad som er hensiktsmessig å følge opp

22

Kvalitet i budsjetteringa

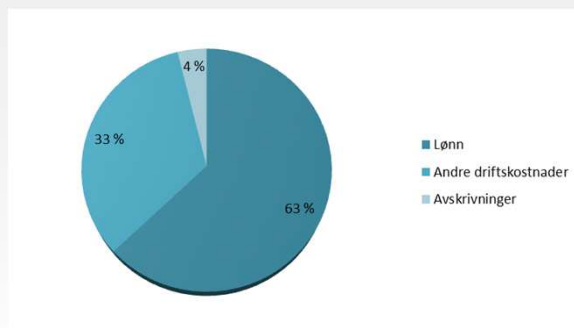
- Vurdere
 - Størrelse på inntekter
 - Størrelse på kostnader
 - Når oppstår inntekter og kostnader
- Kilder til informasjon
 - Prosjektlederar
 - Fastsette planar
 - Strategi
 - Tidlegare erfaringar
 - Malar for budsjettering

23

Budsjettering ved UiB

- Oversikt over kostnader ved UiB i 2014, 3,97 mrd

24

Budsjettering ved UiB

- Lønn utgjør den største delen av budsjettet
 - Lønn og sosiale kostnader er forutsigbart per tilsett
 - Endringer i sammansetningen av tilsette kan gjøre det uoversikteleg likevel
- Andre driftskostnader er sammansett av repeterande kostnader som er enkle å budsjettere, og kostnader som går ut eller kjem til, som kan vere vanskelegare å budsjettere
- Avskrivningar for gamle investeringar er gitt, mens årest investeringar vil også påverke avskrivingsbeløpet

25

Hjelpemiddel

- Budsjettere i excel
 - God funksjonalitet og scenariomoglegheiter
 - Excel blir brukt i systemet for oppdatering av B1 – B3 – og B4
 - Eigen modell i excel medfører risiko for feil, viktig med kontrollvennlig oppsett og kvalitetssikring
- Malar til hjelp for budsjettering og periodisering
 - Fastlønn
 - Inntekter og kostnader på GB og BOA

26

Hjelpemiddel

- Årsbudsjett
 - Fastlønn
 - Lønn og sosiale kostnader
 - Budsjettperiodisering
- Langtidsbudsjettering
 - Årsverk og lønnskostnader
 - Inntekter og kostnader

<http://www.uib.no/foransatte/17339/budsjettering>

27

Fastlønnsbudsjett

- Budsjettering av
 - Lønn
 - Sosiale kostnader
 - Refusjonar
 - Til faste og midlertidig tilsette
- Lønnsvekst må vurderast ved bruk av malen

28

Budsjettering av lønn

- Mal for kostnadsfordeling og periodsiering for ein enkelt tilsett
- Hurtigregel for å synleggjere faktiske kostnader ved å tilsette ein person til

29

Budsjettperiodisering

- Mal til bruk for periodisering dersom det ikkje er betre anslag på det
- GB
- BOA
- Det er svært generelle tal

→ kan avvike kraftig frå eiga eining, sidan alle har ganske spesialisert aktivitet

30

BOA-budsjettering

- BOA-budsjettering i
 - Hovedbok (GL)
 - Prosjektmodul
- Det er separat oppfølging av disse områdene og det skal budsjetterast for begge to

31

BOA-budsjettering

- Den faktiske regnskapsføringa skjer i prosjektmodulen
- Kvar måned blir inntekter og kostnader spegla i GL på samleprosjekta
- Regnskapsføringa i GL er for å følge opp aktiviteten på same måte som GB

32

BOA-budsjettering i GL

- Det skal budsjetterast på alle finansieringskjelder (samleprosjekt)
 - Oppdrag
 - NFR
 - EU
 - Andre
 - Statlige
 - Kommunale
 - Organisasjoner
 - Gaveforsterking
 - Næringsliv/privat
 - Stiftelser
 - Andre (inkl. EØS)

33

BOA-budsjettering i GL

- Budsjettere målsetning for BOA-aktivitet ved å bruke
 - IB (overføring frå i fjor)
 - Innbetaling (faktiske innbetalningar frå eksterne)
 - UB (utgåande balanse)
- Budsjettere kostnader/inntekter på fakultet avdeling på GB
 - Egenandel
 - Egenfinansiering
 - Frikjøp
 - Fellesbidrag
 - Leiested

34

Egenandel

- Egenandel av overhead er forskjell mellom
 - Kostnadsoverhead
 - Inntektsoverhead
- Kostnadsoverhead er den det påslaget UiB må kreve frå prosjektet til å dekke indirekte kostnader ved å drifte prosjektet
- Inntektsoverhead er det som er avtalt at bidragsyter skal dekke av indirekte kostnader

35

Egenfinansiering

- Er bidrag i form av midler, arbeidsinnsats og infrastruktur som UiB har forpliktet seg til å bidra med inn i prosjektet
- Etter avtale med bidragsyter
- Egenfinansiering og egenandel er omtalt som UiB sin egeninnsats inn i prosjekta

36

Frikjøp

- Overføring frå BOA-prosjekt til fakultet/institutt/avdeling for å dekke lønn til fast tilsette som jobbar på prosjektet
- Vil bli ei inntekt på prosjekt 000000 på fakultet/avdeling

37

Fellesbidrag

- Sentraladministrasjonen blir finansiert av at fakulteta/avdelingane betaler eit fellesbidrag for tilsette BOA-årsverk og rekrutteringsstillingar
- Dette blir synleg som ein kostnad i 9-serien og vil bli belasta kvar månad

38

Leiested

- Eningane bereknar leiestedspriser for sin forskningsinfrastruktur, typisk laboratorier.
- Prisane blir brukt til å belaste forskningsprosjekta for bruk av leiested

39

Oppsummering

- Formål med budsjettering
- Bruk av budsjetter ved UiB
- Budsjetteringsprosess ved UiB
- Verktøy til budsjettering

40

